Skolinspektionen

Huvudman
info@kastanjen.nu
maria.nordheden-gard@kastanjen.nu

Beslut

2015-05-11
Dnr 400-2014:5611

Beslut

efter kvalitetsgranskning av läs- och skrivundervisningen inom ämnena svenska/svenska som andraspråk i årskurserna 4-6 vid Freinetskolan Kastanjen med huvudman Freinetskolan Kastanjen ekonomisk förening

Beslut

Inledning

I detta beslut ges en sammanfattande bedömning utifrån kvalitetsgranskningens resultat och en beskrivning av de utvecklingsområden som framstått som mest centrala att prioritera i det lokala kvalitetsarbetet. För en utförligare beskrivning av kvalitetsgranskningens resultat och Skolinspektionens bedömningar i sin helhet se bilaga 1, *Rapport efter kvalitetsgranskning av läs- och skrivundervisningen inom ämnena svenska/svenska som andraspråk i årskurserna 4-6 vid Freinetskolan Kastanjen.*

Sammanfattande bedömning

Granskningen visar att det saknas ett gemensamt förhållningssätt och en gemensam struktur för arbetet med den fördjupade läs- och skrivförmågan vid Freinetskolan Kastanjen. I vilken utsträckning och på vilket sätt detta arbete genomförs är i hög utsträckning beroende av den enskilde läraren. Det saknas rutiner på skolan för att följa upp och analysera läs- och skrivundervisningen. I detta ingår att utvärdera om undervisningen utmanar och vidgar elevernas intresse för att läsa och skriva. Därmed saknas ett viktigt redskap för att identifiera förbättringsbehov. Rektorn har enligt styrdokumenten ansvar för arbetet med utvärdering och uppföljning som ett led i det systematiska kvalitetsarbetet.

Lärarna låter eleverna läsa och skriva olika typer av texter men eleverna får inte alltid aktivt stöd från lärarna med att fördjupa sin förståelse av den lästa texten eller att förbättra sitt skrivande. Skolinspektionen bedömer att skolan i högre utsträckning behöver synliggöra för eleverna varför de läser och skriver de texter de gör.

De texter eleverna läser och skriver är ofta kopplade till det tema skolan för tillfället arbetar med. Kopplingar till kursplaner och läroplan görs däremot inte tydligt för eleverna. Läsningen av skönlitteratur består delvis av att elever eller lärare läser högt ur en gemensam bok. I samband med detta samtalar lärare ibland med eleverna om det lästa för att fördjupa elevernas förståelse. En stor del av elevernas läsande består dock av att de läser en bok som de väljer individuellt och sedan skriver en recension av. Detta läsande är inte satt i något sammanhang och det saknas ett strukturerat arbete med att utveckla elevernas läsförståelse utifrån detta läsande.

Skrivandet saknar ofta en mottagare och eleverna upplever att det de skriver blir bara för läraren. De får inte tillräckligt stöd för att utveckla sitt skrivandet i relation till för vem de skriver och i vilket syfte. Responsen består ofta av att

läraren kommenterar formalia, till exempel styckeindelning och meningsbyggnad.

Granskningen visar att det också finns inslag i undervisningen som innebär att eleverna under lärares ledning får föra samtal om texters betydelse och vad som kan utläsas "mellan raderna" i texterna. Genom att ta tillvara på dessa inslag i undervisningen och använda som grund för ett gemensamt arbete skulle skolan kunna utveckla sitt arbete avseende att fördjupa eleverna läs- och skrivförmåga.

Identifierade utvecklingsområden

I syfte att höja verksamhetens kvalitet bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete i första hand behöver inledas inom följande områden:

- Undervisningen vid skolan behöver utvecklas så att eleverna i högre utsträckning får lära sig lässtrategier för att urskilja texters budskap. I detta ingår att eleverna får lära sig att använda olika angreppsätt utifrån i vilket syfte de läser en text, reflektera över texter och urskilja budskap i texter. Vidare ingår att eleverna i undervisningen får samtala strukturerat om egna och andras texter.
- Undervisningen vid skolan behöver utvecklas så att eleverna i högre utsträckning får lära sig skrivstrategier för att skapa olika typer av texter med anpassning till deras typiska uppbyggnad och språkliga drag. I detta ingår att eleverna får lära sig hur man bygger upp en text beroende på syfte och sammanhang. I detta ingår också att eleverna får lära sig att bearbeta de texter de skriver.
- Rektorn behöver se till att arbetet med läs- och skrivundervisningen utvärderas och utvecklas inom ramen för skolans systematiska kvalitetsarbete. I detta ingår också att utvärdera om undervisningen vidgar och utmanar elevernas intresse för att läsa och skriva.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den 11 augusti 2015 inkomma med en uppföljningsbar planering av hur man avser att arbeta för att förbättra de områden som Skolinspektionen identifierat som utvecklingsområden. Denna planering bör innehålla information om tydliga avstämningspunkter under arbetets gång. Dokumentet syftar dels till att kunna användas för huvudmannens egen upp-

följning av vidtagna åtgärder, men fungerar även som dokumentation vilken Skolinspektionen kan referera till i dialogen med huvudmannen när det gäller uppföljningen av vidtagna åtgärder efter 12 månader. Huvudmannen ska dessutom senast den 11 maj 2016 till Skolinspektionen inkomma med uppgifter om vilka åtgärder som vidtagits eller planerats utifrån de utvecklingsområden som myndigheten identifierat. Huvudmannen ska vid uppföljningen efter 12 månader även kunna redovisa hur granskningens resultat används övergripande i hela verksamheten, samt i vilken grad man bedömer att åtgärderna har fått avsedd effekt. Observera att det är huvudmannen som ska svara och att detta behöver framgå av det svar som inkommer.

Redogörelsen skickas per post till *Skolinspektionen, Box 2320, 403 15 Göteborg* eller via e-post, till *skolinspektionen.goteborg@skolinspektionen.se*. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (Dnr 400-2014:5611) i de handlingar som sänds in.

I ärendets slutliga handläggning har Monica Axelsson och juristen Anna-Lena Olsson deltagit.

På Skolinspektionens vägnar

Lena Dahlquist
Enhetschef

Anna Wide
undervsiningsråd/Föredragande

Bilagor

Bilaga 1 Rapport efter kvalitetsgranskning av läs- och skrivundervisning i svenska i årskurs 4-6 vid Freinetskolan Kastanjen